

2521000

2522000

2523000

7023000

7022000

7021000

7020000

7019000

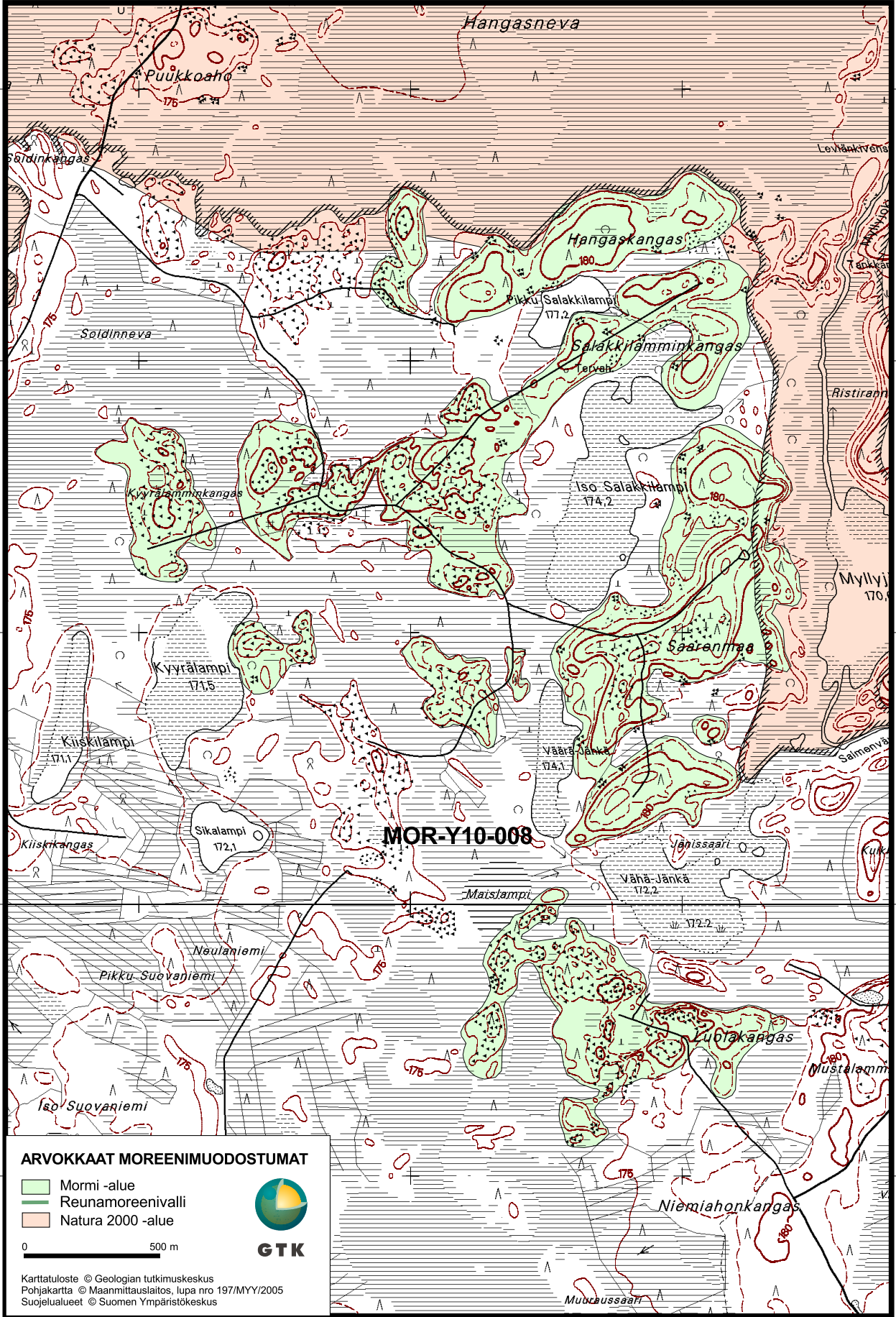
7023000

7022000

7021000

7020000

7019000

ARVOKKAAT MOREENIMUODOSTUMAT

- Mormi -alue
- Reunamoreenivalli
- Natura 2000 -alue

0 500 m

GTK

Karttatuloste © Geologian tutkimuskeskus
 Pohjakartta © Maanmittauslaitos, lupa nro 197/MYY/2005
 Suojelualueet © Suomen Ympäristökeskus

2521000

2522000

2523000

SALAKKILAMMENKANGAS - SAARENMAA

PERHO

Tietokantatunnus: MOR-Y10-008 **Muodostumatyyppi:** Kumpumoreeni

Arvoluokka: 3 Karttalehti: 2332 07, 2332 08 Alueen pinta-ala: 239,1 ha

Korkeus: 185 m mpy Alueen suhteellinen korkeus: 10 m Muodon suhteellinen korkeus: 10 m

Moreenimuodostuman sijainti: Salakkilammenkangas-Saarenmaa sijaitsee Perhon kunnan keskiosassa aivan Hangasnevan - Teerinevan laajan soidensuojelualan eteläpuolella.

Geologia

Salakkilammenkankaan - Saarenmaan muodostuma-alue koostuu kahdesta Rogentyyppin kumpumoreenialueesta, Salakkilammenkankaasta ja Saarenmaasta, joita erottaa Iso Salakkilampi. Muodostumat kuuluvat Kälviän - Kivijärven kumpumoreenikenttään. Lähes kaikki alueen kummut ovat suuntautuneet koillisesta lounaaseen. Inventoitu alue rajautuu Elämäisen alueelle tyypillisiin soihin ja soiden keskellä sijaitseviin suolampiin. Salakkilammenkankaan-Saarenmaan kummut ovat soikeanmuotoisia siten, että niiden pituus vaihtelee noin kilometristä (Saarenmaan suurempi, kaareva kumpu) noin 200 metriin leveyden ollessa noin 200 - 400 metriä. Kummut ovat pääosin suuntautuneet Rogentyyppin moreeneille tyypillisesti kohtisuoraan muinaisen mannerjäätikön virtaussuuntaa vastaan. Korkeudeltaan suurin on Saarenmaan pääkumpu, suhteellisen korkeuden ollessa muodostuman reunoilta korkeimpaan kohtaan hieman yli kymmenen metriä. Muiden kumpujen korkeus on vähäisempi. Kumpujen rinteet ovat kauttaaltaan hyvinkin jyrkkiä. Muodostuman pintalohkareisuus on yleisesti yhdestä viiteen lohkareta aarilla, mutta paikoin vieläkin runsaampaa, yli kymmenen lohkareta aarilla. Alueen vapauduttua muinaisen mannerjäätikön alta se on ollut muinaisen Itämeren peitossa ja ylimmän rannan taso on ollut noin 200 metriä mpy. Salakkilammenkangas - Saarenmaa on siis vapautunut jäätikön alta muinaisen Itämeren peittoon (Eronen 1994). Muodostumassa ei ole leikkauksia.

Biologia

Moreenialueella ei ole tehty kasvillisuusinventointia. Alue sijaitsee lähes kokonaan valtion maalla, ja alueen metsät ovat kuivahkon ja niukasti tuoreen kankaan mäntytaimikoita tai kasvatusmännikköjä. Saarenmaalla on joitakin varttuneita männikköjä, kääpäisiä puita ja sudenmarjaa. Kumpumoreeneja erottavat suot ovat enimmäkseen ojittamattomia rämeitä (Metsähallituksen kuviotiedot).

Maisema ja muut arvot

Muodostuma nousee sitä ympäröiviltä soilta selkeästi ympäristöään korkeampina mäkinä. Muodostuma-alueen sisäinen maisema ei juurikaan vaihtele eikä ole erityinen, mutta korkeuserot ovat selkeitä kumpujen rinteiden jyrkkyydestä johtuen. Lähinnä alueen laidoilta aukeaa varsin luonnonkauniita suonäkymiä. Lähiympäristöä, kuten koko Elämäisen aluetta luonnehtivat laajat suoalueet ja varsin runsaslukuiset lammet ja järvet, joista kohoaa muutamasta metrillä korkeintaan hieman yli kymmeneen metriin nousevat maastokumpareet. Lähiympäristö on hyvin harvaanasuttua aluetta. Muodostuman itä- ja pohjoisosat rajautuvat ja menevät osin Hangasnevan - Säästöpiirinnevan Natura-alueelle (FI1001010, SSA100051), Hangasnevan - Luolannevan alue (SSO100314).

Kirjallisuutta

Eronen, M. 1994. Muinaisrannat ja jääkauden jälkeinen maankuoren deformaatio Fennoskandiassa. Teoksessa: Maankohoaminen, neotektoniikka ja Itämeren rannansiirtyminen Suomessa : maaperägeologian jatkokoulutus Turun yliopistossa 11.4.1994. Turun yliopiston maaperägeologian osaston julkaisuja 78, 53-61.